

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem
Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: **Z. S.**, nar. X
bytem X
zastoupen JUDr. Terezou Večere Chadimovou, advokátkou se sídlem
Karlova 254, Janovice, 595 01 Velká Bíteš

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 7. 2023, č. j. X, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím uvedeným v záhlaví žalovaná rozhodla o námitkách proti rozhodnutí ze dne 29. 3. 2023, č. j. X, kterým jako správní orgán prvního stupně rozhodla o žádosti žalobce o přiznání invalidního důchodu tak, že žádost žalobce zamítla pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Pardubice ze dne 27. 3. 2023 nebyl žalobce shledán invalidním pro žádný stupeň invalidity. Podle uvedeného posudku poklesla žalobcova pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 15 %. Napadeným rozhodnutím žalovaná námitky žalobce zamítla a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila. Na základě nového posouzení zdravotního stavu (posudek ze dne 22. 6. 2023) byla nově určena míra poklesu pracovní schopnosti stanovena na 20 %.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalované. Tvrdil, že míra poklesu jeho pracovní schopnosti je vyšší než 20 %. Vytýkal žalované, že jej nevyzvala, aby se podrobil lékařské prohlídce. Poukázal na skutečnost, že bojuje se silnými bolestmi, které ho ve značné míře omezují ve výkonu pracovních povinností. Míra poklesu pracovní schopnosti by měla zohlednit i ostatní zdravotní postižení žalobce, které také jeho pracovní schopnost ovlivňují. Žalobce dále poukázal na porušení zásad správního řízení žalovanou.

III. Vyjádření žalované

3. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby. Ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že invalidita je jednou z nutných podmínek vznik nároku na invalidní důchod, proto nemohla námitkám žalobce vyhovět. Protože žalobce zpochybnil medicínské posouzení svého zdravotního stavu, navrhla žalovaná provedení důkazu odborným lékařským posouzením.

IV. Jednání soudu

4. Krajský soud konal jednání dne 10. 4. 2024. Žalobce i jeho právní zástupkyně se z jednání písemně omluvili. Soud proto konal jednání v jejich nepřítomnosti v souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s. Soud konstatoval podstatný obsah žaloby. Dále provedl důkaz posudkem věcně a místně příslušné (§ 4 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb.) Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“) ze dne 20. 2. 2024. Jiné důkazy strany k provedení nenavrhovaly. Závěrem soud konstatoval návrh žalobce na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalované, žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že náhrada nákladů řízení jí nenáleží.

V. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
6. Žaloba není důvodná.
7. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a. nejméně o 35%, avšak o 49%, jedná se o invaliditu prvního stupně,

- b. nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c. nejméně o 70%, jedná se o invaliditu třetího stupně.
8. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
9. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zák. č. 582/1991 Sb.“), posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zák. č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění.
10. Na základě provedeného důkazu posudkem PK MPSV vzal krajský soud za prokázané, že rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je z posudkově medicínského hlediska X. Další zdravotní postižení nezpůsobují samostatně větší pokles pracovní schopnosti než rozhodující příčina. Zdravotní postižení odpovídá X Přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti nejvýše 20 %. Tuto horní hranici posudková komise navýšila podle § 3 odst. 1 cit. vyhlášky o 10 % na celkových 30 % s ohledem na profesi žalobce. PK MPSV tedy dospěla k závěru, že se u žalobce nejedná o invaliditu podle § 39 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona o důchodovém pojištění. vídá invaliditě podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.
11. Na základě právě uvedených skutečností, vycházejí podle § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí, krajský soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí se zakládá na správně zjištěném skutkovém stavu a správném právním posouzení věci a je tedy zákonné.
12. Žalobce poukazoval na to, že nebyl vyzván, aby se v rámci posouzení zdravotního stavu podrobil lékařskému vyšetření. Podstatou posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem však není další vyšetřování posuzovaného a vytváření dalších klinických nálezů. Podstatou je zhodnocení dřívějších klinických nálezů odborných lékařů z hlediska jejich posudkově-lékařského dopadu, tj. zhodnocení toho, jaký mají klinické nálezy vliv na schopnost posuzované osoby pracovat. K tomu zpravidla není nutná (byť samozřejmě

není vyloučená) přítomnost posuzované osoby při jednání posudkové komise nebo další lékařské vyšetření.

13. Pokud žalobce tvrdil, že měly být zohledněny jeho přidružené zdravotní obtíže, pak z provedeného důkazu posudkem PK MPSV výslovně vyplynulo, že tyto obtíže nemají samostatnou posudkově-lékařskou relevanci, když nezpůsobují větší pokles pracovní schopnosti než rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. K žalobcem poukazovaným bolestem PK MPSV uvedla, že bolesti, jako průvodní jev somatického nebo duševního onemocnění, nejsou samostatným posudkovým kritériem, protože intenzita jejich vnímání je zcela dána individuálním prahem bolesti a duševním stavem posuzovaného. K tomuto hodnocení se krajský soud přiklání, byť samozřejmě nemíní jakkoli zpochybňovat, že žalobce se s bolestmi setrvale potýká a tyto mohou významně ovlivňovat kvalitu jeho života. Posudkové zhodnocení však musí vycházet z objektivizovaných funkčních obtíží tak, jak jsou dokumentovány odbornými lékařskými nálezy.
14. Na závěr krajský soud dodává, že skutečnost, že žalobci nevznikl nárok na dávku ze systému důchodového pojištění, neznamená, že žalobce zůstane v případě nouze bez pomoci státu. Žalobce může využít jiných subsystémů sociálního zabezpečení – např. systému státní sociální podpory (zák. č. 117/1995 Sb.), systému pomoci v hmotné nouzi (zák. č. 111/2006 Sb.; viz příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc apod.), dávek pro osoby se zdravotním postižením (zák. č. 329/2011 Sb.) či systému sociálních služeb (zák. č. 108/2006 Sb.). Navíc rozhodnutí o přiznání dávky je vydáváno s výhradou změny poměrů, na kterou může žalobce (např. v případě změny zdravotního stavu) reagovat novou žádostí o invalidní důchod. Stejně tak žalobci zůstávají otevřeny možnosti domáhat se soukromoprávních nároků vůči viníku dopravní nehody, v jejímž důsledku žalobci aktuální zdravotní obtíže vznikly.

VI. Závěr a náklady řízení

15. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
16. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Pardubice 10. dubna 2024

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
soudce